

TALLER DE SECUNDÀRIA PER AL CURS 2014-2015 EL NOSTRE ESTATUT

GUIA PER ALS PROFESSORS

PRESENTACIÓ.....	2
CRITERIS I ORIENTACIONS DE TREBALL.....	2
Introducció.....	2
Objectius generals.....	2
Consideracions teòriques.....	3
L'activitat	4
1. Orientacions per al treball previ (a l'aula)	4
2. El taller al Palau del Parlament	5
3. Orientacions per al treball posterior (a l'aula).....	7
Relació del taller amb els objectius, els continguts i les competències del currículum de l'educació secundària obligatòria.....	7
El vocabulari.....	8
Avaluació de l'activitat educativa.....	8

TALLER DE SECUNDÀRIA PER AL CURS 2014-2015

EL NOSTRE ESTATUT

GUIA PER ALS PROFESSORS

PRESENTACIÓ

Aquesta guia va dirigida als professors de secundària que acompanyeu els vostres alumnes a participar en el taller «El nostre Estatut». Us dona informació sobre el taller que es fa al Parlament i inclou una sèrie de criteris i orientacions que us poden ser útils en les activitats prèvies i posteriors al taller, que heu de fer a l'aula.

En el taller «El nostre Estatut», es treballa la norma institucional bàsica de Catalunya amb l'objectiu que els alumnes sàpiguen què és l'Estatut i tinguin un coneixement bàsic del seu contingut. A grans trets, els eixos vertebradors de l'activitat són determinar què és Catalunya, quines són les seves institucions i funcions, quins són els drets i deures dels ciutadans de Catalunya i quines són les competències de la Generalitat.

CRITERIS I ORIENTACIONS DE TREBALL

- **Introducció**

L'Estatut d'autonomia de Catalunya és la nostra norma institucional bàsica. Defineix els drets i deures dels ciutadans de Catalunya, les institucions polítiques de la nacionalitat catalana, les competències de la Generalitat, les seves relacions amb l'Estat i el seu finançament.

En l'etapa educativa de l'educació secundària obligatòria, els nois i noies han de desenvolupar i consolidar una sèrie de competències que contribuiran al seu desenvolupament personal i a la pràctica de la ciutadania activa, tal com estableix l'ordenació curricular.

Per a poder exercir i desenvolupar la ciutadania activa, cal formar-se en el coneixement de les institucions i entitats democràtiques i de les seves normes, com és el cas de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Cal conèixer la importància i la incidència en la vida de tots els ciutadans de la norma institucional bàsica de Catalunya.

La nostra voluntat és acostar als alumnes de secundària l'Estatut d'autonomia, fomentar-ne l'interès i fer-los-el proper, perquè sàpiguen que les **lleis i les normes** que aprova el Parlament –és a dir, els fruits de la tasca legislativa, en les matèries en què Catalunya té competències– repercuteixen en la seva vida diària i són molt importants perquè estableixen els valors, les normes i els drets i deures imprescindibles per al bon funcionament de la nostra societat democràtica.

També volem que el taller «El nostre Estatut» contribueixi a promoure els valors democràtics del respecte, la tolerància, el diàleg i la participació a partir de la posada en escena d'aquests valors en el desenvolupament del taller.

- **Objectius generals**

Els objectius generals del taller «El nostre Estatut» són donar a conèixer als nois i noies de tercer i quart de secundària dels centres docents de Catalunya que hi participen els aspectes

TALLER DE SECUNDÀRIA PER AL CURS 2014-2015

EL NOSTRE ESTATUT

GUIA PER ALS PROFESSORS

genèrics i transversals de l'Estatut d'autonomia de Catalunya que tenen repercussió en la seva vida diària.

Aquesta activitat educativa complementa una part dels continguts de les matèries que es treballen a l'educació secundària obligatòria, relatius a l'organització política i territorial de l'Estat espanyol i de Catalunya i a les seves normes.

Per a assolir aquests objectius, ens cal la vostra ajuda: des de la vostra implicació fins a la dinamització i direcció de les activitats prèvies i posteriors al taller, que heu de fer a l'aula.

En l'apartat «L'activitat» us expliquem detalladament com es poden fer aquestes activitats prèvies i posteriors al taller, perquè us sigui molt fàcil dur-les a terme.

- **Consideracions teòriques**

L'Estatut d'autonomia de Catalunya és la norma institucional bàsica de Catalunya: «Catalunya, com a nacionalitat, exerceix el seu autogovern constituïda en comunitat autònoma d'acord amb la Constitució i amb aquest Estatut, que és la seva norma institucional bàsica» (article 1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya).

Per tant, el primer article de l'Estatut ja defineix què és Catalunya i quines normes la regeixen: la Constitució espanyola i l'Estatut.

La Constitució espanyola, aprovada el 6 de desembre de 1978, estableix que «la forma política de l'Estat espanyol és la monarquia parlamentària» (article 1.3) i «reconeix i garanteix el dret a l'autonomia de les nacionalitats i de les regions que la integren [...]» (article 2).

L'article 147.1 determina el següent: «Dins els termes de la present Constitució, els estatuts seran la norma institucional bàsica de cada comunitat autònoma [...]».

El currículum de tercer i quart de l'educació secundària obligatòria incorpora les matèries de l'organització territorial i política de l'Estat espanyol i de les autonomies que el conformen i les seves normes. Per això us proposem de fer aquest taller, que s'hi emmarca perfectament.

Com ja sabeu, l'Estatut actual (vigent des de l'any 2006) és la llei de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya del 1979, que es va aprovar després de la Constitució espanyola de l'any 1978. És, doncs, el tercer Estatut: el primer, l'Estatut de Núria, va ser aprovat l'any 1932 i derogat pel general Franco l'any 1938; el segon, l'Estatut de Sau, va ser aprovat l'any 1979, i el tercer, també anomenat Estatut de Miravet, va ser aprovat l'any 2006.

TALLER DE SECUNDÀRIA PER AL CURS 2014-2015

EL NOSTRE ESTATUT

GUIA PER ALS PROFESSORS

Després de ser aprovat pel Parlament de Catalunya, per les Corts, pel Senat i per referèndum popular, va ser subjecte de diversos recursos d'inconstitucionalitat. El Tribunal Constitucional va dictar sentència l'any 2010, al cap de quatre anys de la interposició dels recursos, i va declarar nuls alguns articles, apartats, sintagmes o paraules de l'Estatut, i altres, subjectes a la interpretació de la sentència.

- **L'activitat**

El taller «El nostre Estatut» és la segona fase de l'activitat completa:

- Primera fase: treball previ al taller, que feu vosaltres a l'aula.
- Segona fase: l'activitat pròpiament dita, el taller, que es fa al Parlament.
- Tercera fase: treball posterior, que també feu vosaltres a l'aula.

A continuació, en els subapartats «Orientacions per al treball previ (a l'aula)» i «Orientacions per al treball posterior (a l'aula)» us donem una sèrie d'orientacions per a les fases de l'activitat que es fan a l'aula, la primera i la tercera. Evidentment, sou vosaltres qui dirigiu l'activitat a l'aula i, per tant, a partir de les nostres indicacions podeu fer les variacions que us semblin més adequades a les característiques del vostre grup classe.

En el subapartat «El taller al Palau del Parlament» us expliquem què faran els nois i noies al Parlament el dia del taller.

1. Orientacions per al treball previ (a l'aula)

Com a requisit **indispensable**, cal fer un treball a l'aula abans de venir a fer el taller al Parlament.

Com hem dit al principi de la guia, ens cal la vostra col·laboració perquè el taller sigui al màxim de profitós i puguem assolir els objectius que ens hem marcat. Aquesta col·laboració s'inicia a l'aula, abans que vingueu al Parlament a fer el taller.

A continuació us donem unes orientacions per a fer aquest treball previ.

- En l'espai [Recursos pedagògics](#) trobareu els recursos i els materials que us hem preparat per a desenvolupar l'activitat.

Guió de treball a l'aula

1.1. Constitució de quatre grups parlamentaris

Al Parlament de Catalunya els diputats s'agrupen en diferents grups parlamentaris, que corresponen als partits polítics, coalicions o candidatures que s'han presentat a les eleccions autonòmiques i han obtingut representació parlamentària.

De la mateixa manera, els vostres alumnes s'han d'agrupar en quatre grups parlamentaris simulats, d'acord amb els models següents:

TALLER DE SECUNDÀRIA PER AL CURS 2014-2015

EL NOSTRE ESTATUT

GUIA PER ALS PROFESSORS

- Grup Parlamentari Groc.
- Grup Parlamentari Blau.
- Grup Parlamentari Verd.
- Grup Parlamentari Vermell.

1.2. Elecció del portaveu de cada grup parlamentari

Els membres de cada grup parlamentari han d'escollir el seu portaveu per votació. Si hi ha més d'un candidat, és portaveu qui hagi obtingut més vots.

Cada portaveu representa el seu grup parlamentari i parla en nom de tots els seus membres. El dia que es fa el taller al Parlament els portaveus exposaran els temes que proposa el seu grup per a elaborar una proposició de llei.

1.3. Introducció a l'Estatut d'autonomia de Catalunya

Com a introducció al treball de l'Estatut que farem amb els vostres alumnes el dia del taller al Parlament, els hauríeu de fer saber que l'objecte del taller és l'Estatut d'autonomia de Catalunya, la nostra norma institucional bàsica dins el marc de la Constitució espanyola, que estableix que l'Estat espanyol és una monarquia parlamentària que s'organitza territorialment en municipis, províncies i comunitats autònomes. Com ja sabeu, la divisió territorial de l'Estat espanyol i les seves normes formen part de la matèria de ciències socials de tercer i quart de l'educació secundària obligatòria, i per això establim aquesta connexió directa amb el taller.

1.4. Proposta de cada grup parlamentari de cinc temes per a fer una proposició de llei simulada després del taller

L'Estatut d'autonomia estableix quines competències té la Generalitat i de quin tipus són. Dins aquest escenari, marcat per l'Estatut, cada grup parlamentari ha de proposar cinc temes per a elaborar una proposició de llei simulada després de fer el taller.

Els temes de les proposicions poden ser de caràcter educatiu, familiar, del poble, de la ciutat, esportiu, social, de medi ambient, d'oci, etc.

Aquest és un exemple de temes que es podrien proposar:

Temes per a les possibles proposicions de llei del Grup Parlamentari Groc

- 1. Regulació del possible ús dels telèfons mòbils en algunes matèries a l'aula.*
- 2. Millora del medi ambient amb la instal·lació de nius d'abelles al municipi.*
- 3. Creació d'una xarxa per a compartir llibres de lectura al centre docent.*
- 4. Implantació de tasca social en horari acadèmic durant un trimestre, equivalent a la matèria de ciutadania.*
- 5. Establiment d'ajuts per als joves emprenedors.*

TALLER DE SECUNDÀRIA PER AL CURS 2014-2015

EL NOSTRE ESTATUT

GUIA PER ALS PROFESSORS

1.5. Treball del vocabulari parlamentari

Una altra eina de treball que podeu utilitzar a l'aula, abans de venir al Parlament a fer el taller, és el vocabulari parlamentari. Si hi dediqueu un temps per a aprofundir-hi, quan els alumnes facin el taller partiran d'un nivell de coneixements que els permetrà treure'n més profit.

En confirmar-vos la vostra participació en l'activitat, per correu electrònic us enviarem un document perquè hi consigneu la llista dels grups que heu constituït i els temes que proposa cada grup per a elaborar la proposició de llei. Cal que ens torneu aquest document com a mínim una setmana abans de venir a fer el taller al Palau del Parlament.

- En l'espai [Recursos pedagògics](#) trobareu el vocabulari amb un recull de termes de l'àmbit parlamentari o relacionats amb els objectius pedagògics que volem assolir.

2. El taller al Palau del Parlament

El taller «El nostre Estatut» es fa al Palau del Parlament, i constitueix la segona fase d'aquesta activitat educativa.

Els nois i noies ja arriben a aquesta sessió amb una informació i preparació prèvies que han desenvolupat amb vosaltres a l'aula, i que fan possible que puguem abordar l'Estatut a partir d'un cert coneixement.

Els alumnes tenen els quatre grups constituïts i els portaveus respectius escollits.

Cada grup ha de portar escrita la seva proposta de cinc temes per a elaborar una proposició de llei, **que ja ens haureu enviat com a mínim una setmana abans del dia que vingueu a fer el taller.**

Guió del taller

Primera part

- a) Introducció a l'Estatut d'autonomia de Catalunya, per a consolidar la informació que ja els heu donat prèviament a l'aula, i a les seves característiques generals: fases d'aprovació, precedents, sentència del Tribunal Constitucional, àmbit d'aplicació i relació amb els altres ordenaments jurídics del nostre Estat de dret.
- b) Treball en comú d'un qüestionari que els facilitarem sobre l'Estatut, per a fer èmfasi en els continguts de l'Estatut que tenen una clara repercussió en la seva vida diària:
 - Definició i concepte de Catalunya.
 - Institucions i funcions de la Generalitat.
 - Drets i deures dels ciutadans.
 - Competències de la Generalitat.
 - Democràcia i sistema electoral.

TALLER DE SECUNDÀRIA PER AL CURS 2014-2015

EL NOSTRE ESTATUT

GUIA PER ALS PROFESSORS

Segona part

Exposició en comú de cadascun dels grups parlamentaris, constituïts a l'aula prèviament, dels temes per a elaborar una proposició de llei simulada, després d'haver fet el taller al Parlament.

Debat, votació i aprovació del tema, emmarcat en les competències que estableix l'Estatut, sobre el qual s'elaborarà la proposició de llei simulada a l'aula, que els permetrà participar en el Projecte de simulació parlamentària de secundària.

Els temes que sorgeixin per a les proposicions de llei se sotmetran a votació i se n'elegirà un, que serà el que servirà per a elaborar la proposició de llei a l'aula.

En acabar el taller, sempre que l'activitat parlamentària ho permeti, es farà un breu recorregut pel Saló de Sessions, els salons de passos perduts i l'escala d'honor.

3. Orientacions per al treball posterior (a l'aula)

Després d'haver fet el taller «El nostre Estatut» al Palau del Parlament, per a contribuir a reforçar els coneixements i els valors treballats amb els nois i noies, us proposem de fer la tercera fase de l'activitat a l'aula.

Aquesta tercera fase connecta el taller amb el Projecte de simulació parlamentària de secundària.

Es tracta que els nois i noies que han participat en el taller elaborin una **proposició de llei** de, com a màxim, dos fulls.

En el taller que s'haurà fet al Parlament ja s'haurà decidit el tema de la proposició de llei que es farà a l'aula, i **es vincularà directament a l'àmbit de les competències de la Generalitat de Catalunya** que estableix l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

Els centres que hagin presentat **les millors proposicions de llei** podran participar, en representació de la seva demarcació territorial, en el **Ple del Projecte de simulació parlamentària de secundària**, que tindrà lloc el quadrimestre o curs següent.

Us recomanem que a l'aula reflexioneu sobre quins temes regulats per l'Estatut i que s'han tractat en el qüestionari els han aclarit possibles dubtes o els han sorprès. També podeu comentar com s'han sentit en el seu paper simulat, si els ha agradat aquesta tasca i, finalment, si creuen que el procediment que s'ha seguit en el taller es podria millorar.

- En l'espai [Recursos pedagògics](#) trobareu les normes bàsiques i una plantilla per a elaborar la proposició de llei.

TALLER DE SECUNDÀRIA PER AL CURS 2014-2015

EL NOSTRE ESTATUT

GUIA PER ALS PROFESSORS

- **Relació del taller amb els objectius, els continguts i les competències del currículum de l'educació secundària**

Els objectius pedagògics del taller «El nostre Estatut» s'inscriuen en els establerts per l'article 3.a del Decret 143/2007, del 26 de juny, per al currículum de l'educació secundària obligatòria, i contribueixen a desenvolupar les habilitats i les competències que permetin als nois i noies «assumir amb responsabilitat els seus deures i exercir els seus drets respecte als altres, entendre el valor del diàleg, de la cooperació, de la solidaritat, del respecte als drets humans com a valors bàsics per a una ciutadania democràtica».

I, d'una manera específica, el taller «El nostre Estatut» té com a objectiu el desenvolupament de les capacitats que apareixen sota l'epígraf «Aprendre a conviure» del currículum, concretament «conèixer i assumir els drets i deures derivats de l'Estatut de Catalunya, la Constitució espanyola, i les declaracions dels drets humans d'àmbit internacional. Reconèixer aquests drets com a referències ètiques de conducta i com a conquestes històriques inacabables».

El contingut d'aquest taller està vinculat directament amb les matèries següents de l'educació secundària obligatòria:

Tercer curs:

- Ciències socials, geografia i història.
- Educació per a la ciutadania i els drets humans.

Quart curs:

- Ciències socials, geografia i història.
- Educació ètica i cívica.

- En l'àmbit de les competències bàsiques que els alumnes han de desenvolupar i consolidar en finalitzar l'educació secundària obligatòria, el taller també contribueix «al desenvolupament personal de l'alumnat i a la pràctica de la ciutadania activa» per a incorporar-se a la vida adulta, de tal manera que «els nois i noies esdevinguin ciutadans i ciutadanes actius en una societat democràtica i participativa».

- **El vocabulari**

En l'espai [Recursos pedagògics](#) trobareu el vocabulari amb un recull de termes de l'àmbit parlamentari o relacionats amb els valors i les actituds democràtiques que volem fomentar entre els nois i noies amb aquest taller.

- **Avaluació de l'activitat educativa**

Per a poder millorar l'activitat i aconseguir que sigui al màxim de profitosa i adaptada a les característiques dels diferents grups d'alumnes, per a nosaltres és molt important que, després d'haver fet les tres fases del taller, respongueu el qüestionari que us enviarem i feu les aportacions que considereu pertinents per a perfeccionar el taller.

Ens cal la vostra col·laboració perquè entre tots (pares, professors i institucions) puguem assolir els objectius del taller